VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 82)**

z dnia 25 stycznia 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 82)

25 stycznia 2018 r.

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Pudłowskiego (N)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację Ministra Inwestycji i Rozwoju na temat polityki rozwoju inteligentnych miast,

– informację Ministra Finansów o barierach i ograniczeniach prawnych utrudniających rozwój FinTech oraz o sposobach ich eliminacji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Adam Hamryszczak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Leszek Skiba** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Mateusz Kędzierski** dyrektor Departamentu Innowacji i Rozwoju Technologii Ministerstwa Energii, **Natasza Sikora** i **Mirosława Wnuk** główni specjaliści kontroli państwowej w Departamencie Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli, **Tomasz Piwowarski** dyrektor Departamentu Inspekcji Bankowych, Instytucji Płatniczych i Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego wraz ze współpracownikami, **Paweł Marecki** radca prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **Krzysztof Mączewski** dyrektor Departamentu Cyfryzacji, Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, **Tadeusz Osowski** dyrektor Biura Cyfryzacji Miasta w Urzędzie m.st. Warszawy, **Andrzej Maciążek** wiceprezes zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń wraz ze współpracownikami, **Norbert Jeziolowicz** dyrektor Zespołu Bankowości Detalicznej i Rynków Finansowych Związku Banków Polskich, **Piotr Żochowski** członek Konfederacji Lewiatan oraz **Joanna Karczewska** członek zarządu Stowarzyszenia ISACA Warszawa.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Gast**, **Julia Popławska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Dzień dobry. Witam państwa. Proszę o zajęcie miejsc. Otwieram 82. posiedzenie Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Witam państwa posłów i zaproszonych gości. Stwierdzam przyjęcie protokołów następujących posiedzeń Komisji: od 65. do 80. wobec niewniesienia do nich zastrzeżeń. Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia to po pierwsze rozpatrzenie informacji Ministra Inwestycji i Rozwoju na temat polityki rozwoju inteligentnych miast, po drugie – rozpatrzenie informacji Ministra Finansów o barierach i ograniczeniach prawnych utrudniających rozwój FinTech oraz o sposobach ich eliminacji. Powyższy porządek i materiały członkowie Komisji otrzymali.

Czy są uwagi do porządku posiedzenia? Nie ma. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny posiedzenia bez zmian.

Przystępujemy więc do jego realizacji. W punkcie pierwszym uprzejmie proszę podsekretarza stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju pana Adama Hamryszczaka o przedstawienie materiału. Witamy również pana ministra.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Adam Hamryszczak:

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, postaram się pokrótce przedstawić najważniejsze kwestie związane z ideą smart city, która jest realizowana w ramach polityki rozwoju. Tak na wstępie, oczywiście, chciałbym podkreślić, że Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, która została przyjęta przez polski rząd 14 lutego 2017 r., w ślad za Krajową Polityką Miejską, promuje koncepcję smart city, która jest często błędnie sprowadzana jedynie do wyposażenia miast w nowoczesne rozwiązania technologiczne bez towarzyszących im inteligentnych działań w innych sferach funkcjonowania.

Oczywiście trzeba w tym miejscu powiedzieć, że problematyka smart city jest wieloaspektowa, w konsekwencji również wielopłaszczyznowa, bowiem obejmuje również zagadnienia społeczne, przyrodnicze czy też techniczne oraz związane już bezpośrednio z kwestiami dotyczącymi zarządzania miastem. Tak naprawdę jedynie całościowe podejście akcentuje faktyczne znaczenie słowa „smart". Ta mądrość miasta wyraża się właśnie w zintegrowanym podejściu do planowania i przekształcania miasta oraz już bezpośrednio zarządzania nim. Jeden z aspektów rzeczywiście stanowi wykorzystanie nowoczesnych technologii, zwłaszcza informacyjnych i komunikacyjnych, tak aby działania miasta właśnie uczynić sprawniejszymi, a życie w nim łatwiejszym dla różnych grup mieszkańców, zarówno tych młodszych, a także starszych osób, jak również z niepełnosprawnościami. Temu też służy właśnie całe instrumentarium, które powinno być wdrażane w ramach idei smart city.

Tak jak powiedziałem, oczywiście, technologia ma służyć mieszkańcom, a nie odwrotnie. Wiąże się to z aktywnym poszukiwaniem i stosowaniem rozwiązań, które pozwalają zracjonalizować wydatki samorządu i mieszkańców, efektywniej zarządzać różnymi aspektami funkcjonowania miasta oraz szybciej i precyzyjniej reagować na różnego rodzaju problemy. Równie ważne jest budowanie poczucia mieszkańców, że miasto kształtowane jest z myślą o nich i przy ich udziale. Te wszystkie elementy umiejętnie i mądrze włączone w codzienne funkcjonowanie miasta składają się na wizerunek prawdziwych inteligentnych miast, czyli smart cities. O tym, czy tak naprawdę wdrożenie tej innowacyjnej koncepcji faktycznie się udaje, przesądzać musi stale wzrastająca jakość życia mieszkańców oraz ich poczucie bezpieczeństwa.

Patrząc na kwestie już bezpośrednio wdrożeniowe, możemy tutaj wymienić... Może na początku zacznę od obszarów. Możemy tutaj skoncentrować się na kilku obszarach, które wiążą się z ideą smart city. Mam tutaj na myśli bardzo popularny w ostatnich latach transport publiczny miejski, który też może i powinien wpisywać się w ideę smart city, jak również kwestie dotyczące zrównoważonego budownictwa, niezwykle ważną kwestię odnawialnych źródeł energii, jak również redukcji odpadów, recyklingu. To także podejście już bezpośrednio do doskonalenia infrastruktury cyfrowej, rozwoju elektronicznej administracji czy wzmacnianie e-kompetencji mieszkańców, na co również są środki.

Jeżeli teraz popatrzymy sobie na źródła finansowania tego typu działań, to oczywiście możemy wyodrębnić środki krajowe. Mam tutaj na myśli jeden z największych programów budżetowych w zakresie źródeł europejskich, czyli Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Mamy również Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój, ale także 16 regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Dzięki m.in. tym środkom ta idea smart city jest wdrażana w wielu polskich miastach, głównie poprzez projekty i programy związane z zastosowaniem inteligentnych rozwiązań technologicznych, dotyczących publicznych sieci WiFi czy też inteligentnego sterowania ruchem ulicznym albo stosowania różnego rodzaju liczników i sterowników wykorzystywanych w funkcjonowaniu poszczególnych miast.

Jeśli mielibyśmy mówić o bezpośrednich przykładach, które są realizowane z poziomu regionalnego, z wykorzystaniem środków regionalnych, to mam tutaj na myśli np. Rzeszów. Myślę, że państwo też mieli okazję się zapoznać z projektem, który jest realizowany w Rzeszowie, dotyczącym właśnie realizacji idei smart city w ramach RPO. Tutaj kwestia dotyczy zastosowania nowoczesnego systemu teleinformatycznego i administracyjnego, który umożliwia świadczenie usług w obszarach wewnątrzadministracyjnych oraz

skierowanych do obywateli i biznesu, tak? Zakłada się w ramach projektu, że zostanie uruchomionych 40 e-usług w obszarze edukacji, podatków, komunikacji z klientami, jak również z radą miasta. Ciekawym projektem, który często jest podawany jako przykładowy dla wdrażania idei smar city, jest oczywiście projekt „SMART_KOM. Kraków w sieci inteligentnych miast”, który też jest współfinansowany z małopolskiego RPO jeszcze na lata 2007–2013.

Myślę, że mówiąc o idei smart city trzeba również pamiętać o takich dodatkowych instrumentach wsparcia, które zostały w ostatnim czasie bezpośrednio wykreowane przez Ministerstwo Rozwoju, a teraz są w gestii Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Mam tutaj na myśli projekt pilotażowy „Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców”, gdzie w konsekwencji inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców mają być również – powiedzmy sobie szczerze – odpowiednio zarządzane. Tutaj są też odpowiednie, dedykowane środki na wsparcie władz miasta w kreowaniu tej idei smart city.

Specjalnie tutaj ogłosiliśmy taki dedykowany nabór 18 lipca 2017 r. Ten nabór trwał do 24 listopada. Obecnie jesteśmy już w trakcie – można powiedzieć – oceny poszczególnym projektów, ale tutaj paleta możliwości również była bardzo szeroka, od kwestii zarówno społecznych oraz technologicznych, dotyczących innowacji, jak również kwestii mieszkaniowych i dotyczących zrównoważonych osiedli mieszkaniowych, czyli smart districts. Była także możliwość przedstawienia pewnych koncepcji w zakresie innowacyjnych rozwiązań na rzecz wsparcia partycypacji społecznej, ale także kwestii dotyczących elektromobilności, inteligentnych sieci, czyli smart grids, kwestii dotyczących Internetu rzeczy, a także ekotechnologii i ekorozwiązań. To dosyć szeroki obszar, który również został – można powiedzieć – wyodrębniony do takiego dodatkowego wsparcia.

Warto zaznaczyć, już podsumowując te działania, że w konsekwencji w grudniu 2017 r. zakończyliśmy ocenę formalną 115 złożonych fiszek projektowych. Następnie do oceny merytorycznej przekazano 108 fiszek. Obecnie przy udziale ekspertów zewnętrznych tak naprawdę rozpoczyna się ocena merytoryczna fiszek, którą planujemy przeprowadzić do końca pierwszego kwartału 2018 r. Oczywiście zgodnie z założeniami konkursu do następnego etapu wdrażania trafi 50 najlepiej merytorycznie ocenionych fiszek. Będą one, oczywiście, stanowiły podstawę do przygotowania przez wnioskodawców – przy wsparciu ekspertów zewnętrznych wybranych przez ministerstwo – koncepcji już bezpośrednich projektów. Planuje się, że etap przygotowania wymienionej koncepcji projektów potrwa około 6 miesięcy i zakończy się wybraniem przez komisję konkursową nie więcej niż 25 pilotażowych projektów do realizacji.

Dodatkowo jeszcze trzeba podkreślić zaangażowanie resortu rozwoju z różnego rodzaju wydarzenia związane z promowaniem idei smart city. Mam tutaj na myśli Międzynarodowy Kongres Smart Metropolia w 2014 r., jak również Smart City Forum w 2015 r. i taki kongres, który miał miejsce w Bardiowie w 2017 r. czy też kongres poświęcony normalizacji dla smart cities, który też miał miejsce w 2017 r.

Myślę, mówiąc o smart cities, że niezwykle ważna jest również kwestia związana z wymianą doświadczeń i pokazywaniem tych najlepszych projektów. Takiemu celowi też służy inicjatywa uruchomiona przez MR, czyli Partnerska Inicjatywa Miast, w skrócie PIM, gdzie oprócz miast – powiedzmy sobie szczerze – większych, które są i mogą być takimi naturalnymi liderami w realizacji idei smart city, dużą uwagę zwróciliśmy również na miasta średniej wielkości. One też w różnego rodzaju aktywnościach i obszarach, które w ramach tej inicjatywy są realizowane, funkcjonują już z sukcesami.

Dodatkowo jeszcze pragnę podkreślić, że oprócz tych źródeł, które są zarządzane na poziomie krajowym – mam tutaj na myśli te programy, które wymieniłem – są również źródła na poziomie regionalnym. Warto podkreślić i zachęcić również do tego, żeby miasta w większym niż dotychczas stopniu korzystały ze źródeł tego typu jak Urbact – Driving change for better cities i Urban Innovative Actions, gdzie też jest możliwość realizowania projektów mających znamiona czy też wpisujących się w kwestie dotyczące idei smart cities.

Myślę, że tak pokrótce to tyle. Z pewnością znacznie obszerniejszy materiał został państwu przekazany już do analizy. Jeśli byłyby jakieś pytania bezpośrednio do mnie,

to bardzo proszę. Jest również ze mną pan dyrektor Robert Dzierzgwa wraz z całym zespołem, który też może się z państwem podzielić już pewnymi szczegółami w tym obszarze. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Mamy specjalną stałą podkomisję powołaną m.in. do inteligentnych miast. Czy pan Piotr Cieśliński przewodniczący podkomisji bądź pani wiceprzewodnicząca Barbara Dziuk chcieliby zabrać głos?

Poseł Piotr Cieśliński (PO):

Z przyjemnością, ale oczywiście pani przewodnicząca ma głos w pierwszej kolejności. Proszę.

Poseł Barbara Dziuk (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, w ogóle chciałam podziękować za to, że prace nad ustawą o mocy, jak i ustawą o elektromobilności, bo to się wszystko wiąże właśnie z tą dziedziną, są bardzo zaawansowane. Rozwiązania, które pan minister zaprezentował, są naprawdę satysfakcjonujące. Myślę, że tutaj przy wsparciu wszystkich posłów będziemy mogli do innowacyjnej gospodarki wprowadzać wiele rozwiązań, których oczekuje i społeczeństwo, i gospodarka. My jesteśmy do dyspozycji. Zresztą powiedziałabym, że posiedzenia podkomisji są bardzo rozwojowe, budujące. Mam nadzieję, że w niedługim czasie ta sfera nauki, która bezpośrednio łączy się z rozwojem inteligentnych miast, będzie mogła jeszcze w terenie, jakby w szerszym gremium przekazać te nowoczesne rozwiązania. Cieszę się, że tutaj ponad podziałami politycznymi jesteśmy zgodni co do obranego kierunku, właśnie dzięki akceptacji i wyjściu naprzeciw przez obecny rząd z ramienia Prawa i Sprawiedliwości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Piotr Cieśliński (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. W pełni się zgadzam z tym, co powiedziała pani przewodniczące Dziuk.

Chciałbym też pana ministra dopytać. Rzeczywiście było tak, że chyba na ostatnim posiedzeniu naszej podkomisji gościliśmy przedstawiciele miasta Rzeszowa, który dość skrupulatnie i tak dość wzorcowo – powiedziałbym – przedstawił nam wszystko to, co w kwestii smart city wydarzyło się w Rzeszowie. Powiem szczerze, że byłem pod naprawdę dużym wrażeniem, chociaż wydawało mi się, że moja wiedza na ten temat do tej pory, jeśli chodzi o miasto Rzeszów, była dość obszerna. Niemniej jednak, bo właśnie pan minister o tym również wspominał, chciałbym nawiązać do tego, co wydarzyło się w Rzeszowie i zapytać, czy ministerstwo nie rozważa stworzenia takiego kompleksowego programu, który miałby wspierać rozwój technologii smart city właśnie w oparciu o doświadczenia takich miast jak Rzeszów, bo wiemy, że często być może... „Smart city" jest jeszcze w dalszym ciągu pojęciem nowym. Wiemy, że miasta też niejednokrotnie może i by chciały, ale niekoniecznie podejmują tego typu wyzwania. Naprawdę jeszcze raz tutaj będę zachwalał Rzeszów, ale jest za co. Być może trzeba byłoby stworzyć taki program, który trochę ośmielałby inne miasta do podjęcia tematu i do pójścia drogą dla niektórych – wydawałoby się – dość odważną, jeśli chodzi właśnie o tę drogę, którą poszedł Rzeszów, z dużymi sukcesami.

Drugie moje pytanie dotyczy szybkich sieci przesyłu danych, mianowicie Internetu 5G. Wiemy, że autonomiczne auta i inteligentne miasta bez tego szybkiego, dynamicznego Internetu nie będą mogły funkcjonować, tak samo Internet rzeczy, który jest oczywiście z tym związany. Chciałem zapytać, czy MIR współpracuje z Ministerstwem Cyfryzacji, w ostatnim czasie niestety osamotnionym. Wiemy, oczywiście, że pan premier Morawiecki objął je swoim nadzorem, ale bądź co bądź nie ma wciąż ministra. Chciałem zapytać, na jakim etapie jest ta współpraca, czy ona w ogóle się odbywa w tej kwestii i kto zajmie się budową całej infrastruktury 5G, skąd będą pochodziły środki finansowe, bo czas nas goni. Jeśli chcemy na poważnie rozmawiać o smart cities, to myślę, że powin-

niśmy być już na daleko zaawansowanym etapie, a być może jesteśmy. Dlatego bardzo prosiłbym, panie ministrze, o odpowiedź.

Mam jeszcze dwa pytania, ale to może nie będę uprzedzał pozostałych członków Komisji, bo być może też będą chcieli zapytać o to samo. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Bardzo proszę, pan przewodniczący Paweł Arndt.

Poseł Paweł Arndt (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Mam pytanie natury dosyć przyziemnej. Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że żeby nasze miasta mogły się rozwijać inteligentnie, potrzebne są pieniądze. Pan minister mówił o tych pieniądzach. Te pieniądze są w programach operacyjnych – i krajowych, i regionalnych. Jednak czy pan minister mógłby powiedzieć, czy posiada takie informacje, takie dane, ile tych środków zostało już przekazanych do naszych miast, a ile jeszcze tych środków mamy. Pan minister mówił o tych programach, które w tej chwili są rozpatrywane. Ile tych środków w najbliższym czasie do tych naszych miast dotrze?

Chciałem powiedzieć jeszcze o jednej rzeczy, bo odnoszę takie wrażenie, że w pierwszej kolejności te środki docierają do tych miast, które dzisiaj i tak uważamy za prymusów. Pan minister wspomniał o Krakowie, o Rzeszowie, natomiast w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest zapisane, że interwencji wymagają miasta średnie, tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Czy pan minister na ten temat mógłby trochę powiedzieć? Czy to aby nie jest tak, że pieniądze otrzymują ci, którzy robią w ogóle wnioski, co jest jakby normalne, ale czy nie ma sytuacji takiej, że są miasta, które tej pomocy potrzebowałyby, a w ogóle takich wniosków nie składają? Czy mamy rozeznanie na ten temat? Czy jesteśmy w jakiś sposób w stanie tym miastom pomóc?

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Pogłębiając te pytania, chciałem się zapytać o to, czy ministerstwo prowadzi rejestr – case studies – tych wszystkich ulepszeń w postaci stałego opisu projektu i korzyści, które z tego wynikają? Czy to w ramach PIM, czy to w ramach działań ministerstwa.

Drugie pytanie. Czy liczyli państwo, jak poszczególne inicjatywy i one wszystkie mogą rokować w sensie oszczędności w skali kraju?

Trzecie pytanie. Czy bierzemy również przykład z innych miast, nie tylko polskich, ale z całego świata? Czy czerpiemy z tych najlepszych rozwiązań, pozwalających czy zaoszczędzić, czy lepiej zorganizować rzeczywistość miejską?

Takie trzy pytania ode mnie. Czy ktoś jeszcze chciałby zadać pytanie? Może z naszych gości? Jeśli nie, to może za chwilkę. W takim razie bardzo proszę pana ministra bądź wskazaną osobę o odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MIR Adam Hamryszczak:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję wszystkim posłom za pytania bezpośrednio już do mnie i do mojego zespołu.

Szanowni państwo, jeśli chodzi o źródła realizacji inwestycji, które wpisują się w ideę smart city, to myślę, że musimy też powiedzieć sobie o takim instrumencie jak Zintegrowane Inwestycje Terytorialne. Dlaczego? To projekty, które są realizowane w głównej mierze w ramach RPO, ale też została stworzona możliwość realizacji takich projektów partnerskich na poziomie krajowym w ramach PO IiŚ oraz Programu Operacyjnego Polska Wschodnia. Projekty zintegrowane, czyli realizowane we współpracy z jednostkami często mniejszymi, prawda? Czyli nie tylko stolice województw, liderzy, którzy funkcjonują na terenie danego województwa, ale także miasta i miasteczka, które wchodzą w skład obszarów funkcjonalnych. Mówię o tym dlatego, że sporo ciekawych projektów, również z zastosowaniem nie tylko technologii cyfrowych, ale również innowacji społecznych, pojawia się akurat w ramach tego instrumentu, który został przewidziany w perspektywie 2014–2020. Cały czas monitorujemy ten proces – powiedzmy sobie szczerze – inwestowania środków w ramach tego dedykowanego instrumentu w obecnej perspektywie finansowej.

Mamy przykłady ciekawych rozwiązań, które też są na bieżąco przedstawiane jako przykłady godne naśladowania, prawda? O tym naśladownictwie również możemy mówić w ramach PIM. Dodatkowo również w ramach uruchomionego pakietu dla miast średnich staramy się różnego rodzaju dobre przykłady pokazywać. Powiedzmy szczerze, że te przykłady pokazują innym jednostkom samorządowym, że można stosować ideę smart city w projektach, które są realizowane przez miasta średniej wielkości, prawda? Myślę, że mówiąc o miastach średniej wielkości trzeba też powiedzieć o tym, że ta inicjatywa „Human Smart Cities", która została wykreowana, wyodrębniona przez MR, tak naprawdę miała i ma preferencje właśnie dla miast średniej wielkości już w kryteriach wyboru projektów. Jest więc również to spojrzenie na miasta średniej wielkości i małe miasteczka, żeby te działania i rozwiązania innowacyjne miały miejsce nie tylko w stolicach województw, ale także w mniejszych ośrodkach miejskich. Na dzień dzisiejszy cały czas ten proces jest bezpośrednio monitorowany. Tak jak powiedziałem, tych środków finansowych jest naprawdę sporo, zarówno w tym programach, które są dostępne bezpośrednio dla biznesu, ale także dla jednostek samorządu terytorialnego.

Myślę, że to chyba tyle z mojej strony. Natomiast chciałbym, żeby jeszcze pan dyrektor Robert Dzierzgwa uzupełnił te pozostałe kwestie, które też tutaj się pojawiły.

Oczywiście, horyzontalnie chciałem powiedzieć, że zawsze współpraca z MC była na wysokim poziomie. Zresztą ona nie mogła być na innym poziomie, dlatego że wiele wspólnych projektów razem realizujemy, tak? Duże zaangażowanie obserwowaliśmy również w ramach PO PC. Tak więc sporo płaszczyzn do bardzo efektywnego funkcjonowania miało miejsce i wierzę mocno, że tak dalej będzie. Bardzo dziękuję.

Dyrektor Departamentu Strategii Rozwoju MIR Robert Dzierzgwa:

Jeszcze gwoli uzupełnienia, panie przewodniczący, ponieważ padły pytania dotyczące współpracy z MC. Na początku stycznia albo pod koniec grudnia otrzymaliśmy z MC projekt strategii, może bardziej programu rozwoju sieci 5G. Z tego, co widać, w MC te prace są dosyć zaawansowane, ale z tego dokumentu wynika, że w dużym stopniu do rozbudowy tej sieci, do tego procesu będą zaproszeni też operatorzy prywatni. Zapewne będzie duży udział. Tak samo MC, oczywiście, będzie miało udział w tworzeniu odpowiednich ram regulacyjnych do tego, tak aby ten proces – tak jak mówię – był w sposób bardziej optymalny zaproponowany. Jak najbardziej to jest pytanie do MC. Nie chcę wchodzić tutaj w szczegóły. My na poziomie strategicznym tę inicjatywę popieramy. Chcemy, aby jak najszybciej ona została wdrożona. Tak jak mówię, chcemy, aby ramy regulacyjne były jak najszybciej wdrożone i przegłosowane przez Sejm.

Jeżeli chodzi o ten podział środków dla miasta i obszarów wiejskich, tu troszeczkę to się wiąże też z tym pytaniem, które dotyczyło tego, ile case studies prowadzimy. Mianowicie w ramach programowania perspektyw finansowych około środków jest bezpośrednio dedykowana samorządowi terytorialnemu. Oczywiście, biorąc pod uwagę, że większość działań, które podejmowane są w ramach perspektywy 2014–2020, realizowanych jest przez samorządy miejskie, to można powiedzieć, że tam akurat większość środków jest – że tak powiem – pozyskiwana. Zazwyczaj te nasze rozkłady... Tak jak mówię, to są doświadczenia z poprzedniej perspektywy, ponieważ teraz akurat takich dokładnych danych nie jestem w stanie państwu przytoczyć. Oczywiście, służymy też informacją pisemną na ten temat, więc jesteśmy gotowi ją przedłożyć, ale przypomnę, że jesteśmy dopiero w połowie kontraktowania tych środków. To jest taka niepełna informacja, a ważne jest pewnie wydawanie środków na jakich obszarach. Niemniej jednak jeżeli przyjmiemy, że 60% jest obszarów zurbanizowanych, plus do tego większość środków pozyskują jednak te samorządy, które są lepiej przygotowane, mają większy potencjał, należy domniemywać, iż z tej środków w przypadku, gdy beneficjentem są jednostki samorządu terytorialnego, jest wydawana na obszarze miejskim i wpisuje się w znakomitym stopniu w realizację idei smart cities.

Odnośnie do wsparcia dla miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze pan minister tutaj powiedział.

Co do case studies, wspomniano tu na wstępie na temat PIM. Podobna inicjatywa funkcjonuje na poziomie europejskim, niemniej jednak tutaj grupowane są miasta pol-

skie, wybrane w ramach trzech sieci. Jak najbardziej ta sieć służy wymianie informacji i dobrych praktyk z różnego rodzaju obszarów. Przypomnę, że tutaj akurat są trzy sieci w ramach PIM. Mianowicie co do sieci dotyczącej mobilności miejskiej, tu by się znakomicie wpisywały te dobre praktyki, o których mówił pan minister, w przypadku Małopolski czy też systemu w Rzeszowie. Kwestia jest podejmowana w ramach wymiany dobrych praktyk rewitalizacji pomiędzy poszczególnymi miastami. Pragnę potwierdzić, że to jest też tak, że dominują miasta średnie bądź też tracące funkcje społeczno-gospodarcze. To jest adresowane do tych akurat samorządów. Trzecią siecią tematyczną jest jakość powietrza. Ten temat, który jest na agendzie bardzo wysoko, jeżeli chodzi o politykę rządu – walka ze smogiem.

Natomiast czy inicjatywy mogą przynieść oszczędności w dłuższym okresie, prawda? Wydaje mi się, że troszeczkę za wcześnie na tego typu analizy, ponieważ my jako ministerstwo mamy dosyć mocno rozbudowany system ewaluacji polityk, które realizujemy. Są tutaj przypadki wielu projektów. Zazwyczaj takie miarodajne – że tak powiem – wyniki są dopiero 3 lata po zakończeniu jakiegoś projektu. Wtedy pokazują się różnego rodzaju rezultaty. Wydaje mi się, że jeśli chodzi o te inicjatywy, które na dzień dzisiejszy są przez nasze ministerstwo wdrażane, ich efekty będziemy widzieć pod koniec perspektywy finansowej. Troszeczkę za wcześnie po prostu. Jakby możliwe są na zakończenie projektu jakieś indywidualne case studies, ale oczywiście – tak jak mówię – jesteśmy dopiero na początku tych inicjatyw. Natomiast co do całości przedsięwzięcia, to przypuszczam, że efekty, rezultaty będą dopiero pod koniec perspektywy, czyli w roku 2023.

Czy czerpiemy z innych miast na poziomie europejskich? Tak. Tutaj ta współpraca polskich miast, jeżeli chodzi o ideę smart city, jest zauważana przez Komisję Europejską bardzo mocno. Polska uczestniczy w tzw. agendzie miejskiej. Ta agenda jest stworzona w celu wsparcia możliwości przetestowania innowacyjnych rozwiązań i nowego podejścia do wyzwań, jakie stoją przed miastami. Podobnie jak tutaj na naszym poziomie krajowym, tak samo na poziomie europejskim. Tutaj też są znaczące środki przeznaczone. Nie będę wchodził w szczegóły techniczne, jak bardziej dofinansowane... Natomiast mogę powiedzieć, że w ramach tej inicjatywy odbyły się już dwa nabory wniosków. Z Polski aplikowało łącznie 30 miast. Niestety tutaj jest problem z jakością tych projektów. Akurat nie miały możliwości otrzymania tych środków. Tutaj analizujemy przyczyny nieotrzymania tych środków.

Kolejną rzeczą jest tzw. inicjatywa Urbact, która ma za zadanie przede wszystkim też pomóc miastom w wymianie informacji. Mogę powiedzieć, że uczestniczą w niej miasta takie jak Toruń, Gdynia, Rzeszów, Wrocław, Koszalin czy Katowice. One też w ramach różnych sieci tematycznych – podobnie jak my to w PIM zrobiliśmy – współpracują ze swoimi partnerskimi miastami na poziomie europejskim, czyli efekt synergii dobrych praktyk, zarówno jeśli chodzi o poziom europejski, jak i poziom krajowy, jest zapewniony. Nasze miasta też się uczą i wykorzystują te dobre praktyki od naszych kolegów z różnych miast. Tutaj mogę powiedzieć, że w październiku 2017 r. wybrano także siedem sieci, a w pięciu partnerami są polskie miasta – Lublin w dwóch sieciach, Białystok, Kielce oraz Kraków. Ta współpraca, jeżeli chodzi o dobre praktyki odnośnie do wymiany informacji i case study, jest zarówno na poziomie krajowym, co próbujemy zapewniać jako odpowiedzialne ministerstwo, ale też uczestniczymy dosyć aktywnie na poziomie europejskim. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Dziękuję bardzo. A mamy jakieś szacunki całościowe, ile to będzie oszczędności w skali kraju? Na ile państwo liczą w ogóle, jeśli chodzi o te nasze wszystkie wysiłki?

Dyrektor departamentu MIR Robert Dzierzgwa:

Tak jak powiedziałem...

Podsekretarz stanu w MIR Adam Hamryszczak:

To jest jeszcze za wcześnie na to, żeby takie szacunki po prostu przedstawiać, dlatego że, tak jak słusznie pan dyrektor zauważył, te projekty muszą się – że tak powiem – zrealizować. Przypomnę, że nawet perspektywa finansowa dopiero teraz będzie podlegać

przeglądowi śródokresowemu przez KE w 2019 r. To będzie analiza zarówno rzeczowa, ale także postępu finansowego. Natomiast mówię...

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Czyli przystępujemy do nich, nie wiedząc, ile one przyniosą ewentualnie korzyści, tak?

Podsekretarz stanu w MIR Adam Hamryszczak:

Myślę, że są poszczególne przypadki, gdzie dane miasto może już na dzień dzisiejszy wykazać nam, jakie oszczędności ma dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii, prawda? Przecież powiedzmy sobie szczerze, że część projektów, również z uwzględnieniem idei smart city albo – mówiąc krótko – z zastosowaniem nowoczesnych technologii, była realizowana również w perspektywie 2007–2013. Zresztą np. działanie dotyczące Krakowa, które też zostało zaprezentowane w materiałach, to też dotyczy po prostu perspektywy 2007–2013, więc myślę, że...

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

A w tej perspektywie 2007–2013 jakie oszczędności były wykazane?

Podsekretarz stanu w MIR Adam Hamryszczak:

To mówię, że możemy mówić na temat poszczególnych przypadków, bezpośrednio już analizując – można powiedzieć – dany projekt, tak? Natomiast co do perspektywy 2014–2020 to – tak jak powiedziałem – na temat takiej dogłębnej analizy jeszcze trzeba spokojnie poczekać.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Jeśli mogę prosić, to gdyby tutaj do tej informacji pisemnej, którą mamy obiecaną, dodać właśnie przykłady tej wcześniejszej działalności w latach 2007–2013.

O, jest pan poseł Masłowski. Witamy. Rzeszów jest omawiany, więc na pewno będzie dużo pytań. Bardzo dziękuję, panie ministrze. Czy są jeszcze jakieś uwagi? Te dwa pytania? Pan Piotr Cieśliński, bardzo proszę.

Poseł Piotr Cieśliński (PO):

Jeśli mogę, pan dyrektor wspomniał o ogromnym problemie, jakim jest smog i o walce ze smogiem, a jakby idea smart cities też w dużej mierze tego dotyczy, albowiem w wielu rankingach międzynarodowych właśnie to jest przyczyną niskiej pozycji naszych miast w tych rankingach, co przekłada się oczywiście na późniejszą ich atrakcyjność. Chciałem zapytać, kiedy zostaną wdrożone te przepisy, które będą wspomagały tę walkę ze smogiem. Wiemy, że bodajże 22 lutego Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ma orzekać w sprawie przeciwko Polsce w związku z zanieczyszczeniem powietrza. Czasu zostało niezmiernie mało, ale czy do tego czasu coś w tej sprawie da się zrobić, aby tych kar uniknąć? Tym samym żeby znowu nie pogarszać pozycji polskich miast, chociażby w kolejnych rankingach, chociaż to akurat w całej tej kwestii pewnie jest najmniejszym problemem i najmniejszą bolączką. Wiemy, że do tej pory tylko na szczeblu wojewódzkim bodajże siedem województw podjęło uchwały w tej walce, ale chodzi o rozwiązania systemowe, które strategicznie podchodziłyby do tego tematu.

Chciałem poruszyć też problem regulacji prawnych związanych z użytkowaniem dronów, bo to też duża gałąź smart cities i pewnie przyszłość w tej kwestii. Czy są brane pod uwagę jakieś regulacje prawne, które będą pozwalały – co tu dużo mówić – bezzałogowym taksówkom być może w przyszłości również swobodnie poruszać się w określony sposób? Oczywiście, określony przepisami. Mam tu na myśli również program wsparcia rozwoju branży dronów „Żwirko i Wigura". Pytanie: Co będzie ten program tak naprawdę oferował? Na razie bowiem to, niestety, niewiele w tej kwestii zostało powiedziane tudzież napisane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Czy pan minister chciałby się odnieść?

Podsekretarz stanu w MIR Adam Hamryszczak:

Rzeczywiście, te pytania wykraczają poza zakres MIR. Myślę, że powinny być skierowane do właściwych ministrów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Bardzo dziękuję. Zamykam dyskusję.

Przystępujemy do realizacji drugiego punktu porządku dziennego. Uprzejmie proszę podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów pana Leszka Skibę o przedstawienie informacji.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Leszek Skiba:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, panie przewodniczący, w tej części rozmawiamy o FinTech, czyli o innowacjach w zakresie rynku finansowego, które mogą mieć bardzo duże znaczenie dla wzrostu gospodarczego, dla konsumentów, dla uproszczeń w funkcjonowaniu zwykłych obywateli w odniesieniu do instytucji finansowych i instytucji płatniczych, ale w efekcie ważne jest, żeby doprowadziły do tego, aby przyspieszył polski wzrost gospodarczy. Ten związek na pewno nie jest bezpośredni, ale pośrednio również te innowacje mogą mieć wpływ na rozwój polskich przedsiębiorstw w tym zakresie. To, o czym warto pamiętać, to również to, że tego rodzaju innowacje technologiczne mogą mieć wpływ na pojawienie się nowych specjalizacji na rynku pracy. To też generalnie wpływa na to, jak funkcjonują Polacy na rynku pracy.

Jeśli chodzi o działania, o których warto wspomnieć, to taką najważniejszą inicjatywą podjętą jeszcze pod koniec roku 2016 jest roboczy do spraw rozwoju innowacji finansowych, który powstał przy Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego. Można powiedzieć, że ten zespół jest najważniejszym miejscem spotkania ekspertów, ale też rynku, ponieważ wiele rzeczy w tym zakresie technologii finansowych można zmienić poprzez regulacje, które powstają w MF, ale kluczowe jest to, jak będzie działał regulator, czyli KNF. Komisja Nadzoru Finansowego jest instytucją otwartą i z tego powodu właśnie, korzystając z okazji, aby ten dialog na co dzień właśnie prowadzić w ramach zespołu roboczego, który – tak jak wspomniałem – powstał już pod koniec roku 2016...

Efektem tych prac jest raport opublikowany w listopadzie 2017 r., zawierający identyfikację barier natury prawnej, regulacyjnej i nadzorczej dla rozwoju innowacyjności finansowej. W tym raporcie wskazano najważniejsze rzeczy, które mogą być zmienione projektem ustawy. O tych działaniach legislacyjnych powiem za chwilę. Zidentyfikowano również – można powiedzieć – pewne praktyki, które mogą usprawnić funkcjonowanie KNF. Teraz KNF pod przewodnictwem pana przewodniczącego Chrzanowskiego też podejmuje szereg działań, aby usprawnić i ułatwić sposób funkcjonowania, utrzymując – można powiedzieć – dobrą równowagę pomiędzy bezpieczeństwem, stabilnością instytucji finansowych, instytucji płatniczych a z drugiej strony potrzebną innowacyjnością.

W raporcie, o którym mówiłem, zespół zdiagnozował kilka ważnych hamulców, jeśli chodzi o rozwój innowacyjności finansowej w Polsce. Taką ważną kwestią, która została wskazana, jest brak pewności prawnej, czyli podmioty rynkowe chcą precyzyjnie wiedzieć, jakie przepisy mają zastosowanie w zakresie innowacyjności rozwiązań. Wiadomo, że rynki finansowe charakteryzują się... Na regulacje dotyczące rynków finansowych wpływa szereg implementowanych w Polsce dyrektyw w zakresie rynków finansowych, funduszy inwestycyjnych, funkcjonowania systemu bankowego i systemów płatniczych. Tak naprawdę oprócz tych inicjatyw legislacyjnych, które rodzą się w Polsce, jest szereg inicjatyw legislacyjnych, które wynikają z tego, że mamy do czynienia z taką najważniejszą inicjatywą podjętą wiele lat temu, czyli unią rynków kapitałowych. O tym warto pamiętać. Ta pewność prawa jest zdiagnozowanym, ważnym aspektem, o którym wszyscy muszą pamiętać.

Ważne jest to, że zespół ustalił też, że organy nadzorcze i regulacyjne powinny w możliwie otwarty sposób o swoich stanowiskach w odniesieniu do tych innowacyjnych produktów i usług, które są tworzone i prowadzić dialog. Czyli tak naprawdę obok współpracy i wymiany informacji ważny jest dialog w zakresie tego, jakie są intencje i jakie są oczekiwania. Funkcjonujemy w bardzo dynamicznej rzeczywistości, w związku z tym istotne jest to, żeby wszystkie strony wiedziały o intencjach i o podstawowych zasadach.

W ramach prowadzonych prac legislacyjnych ustalenia zespołu roboczego pozwoliły nam na przedstawienie inicjatywy związanej ze zmianą ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym. W tej inicjatywie MF zaproponowało rozszerzenie ustawowych celów nadzoru, czyli regulatora, jakim jest KNF, tak aby obejmowały działania na rzecz rozwoju innowacji finansowych. Obecnie KNF nie posiada wprost takiego zadania. Centralnym zadaniem jest zachowanie i zapewnienie stabilności na rynku finansowym. Zadanie jest traktowane jako niezmiernie ważne, ale jednocześnie właśnie ta zmiana legislacyjna ma na celu zadbanie o to, aby urząd mógł w lepszy sposób stosować nie tylko jedno kryterium stabilności, ale właśnie drugie, dotyczące innowacyjności. Czyli tak naprawdę można powiedzieć, że dobra równowaga pomiędzy zachowaniem stabilności a jednocześnie akceptacją dla pewnego tolerowanego poziomu ryzyka, a zawsze innowacyjność wiąże się z jakimś ryzykiem, tutaj właśnie może być zaimplementowana, żeby nie było żadnych wątpliwości, że UKNF może stosować w niektórych przypadkach tego typu rozwiązania.

W ramach tego projektu, czyli tej zmiany ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, MF zaproponowało instytucję niewiążącej interpretacji. Widać, że doświadczenie z interpretacjami podatkowymi się sprawdziło. Polska jest jednym z niewielu krajów, gdzie te interpretacje podatkowe pozwalają na przejście – można powiedzieć – w gąszczu przepisów z daną sprawą i otrzymanie od organu podatkowego informacji, która pozwala na jasne zastosowanie prawa. Wiemy, że tego typu rozwiązania działają. Przedsiębiorcy są z tego zadowoleni. W związku z tym rozszerzamy zakres czy może kopiujemy tę instytucję – w tym przypadku mowa jest o niewiążącej interpretacji – w taki sposób, aby pomóc podmiotom działającym w obszarach wymykających się tradycyjnym ramom rynku finansowego i pozwolić właśnie na ustanowienie takiego wydajnego mechanizmu prorynkowych interpretacji przepisów, aby podmiot wiedział, które reguły prawne do danej sytuacji się stosują. Czyli takie wsparcie i pomoc byłyby stosowane w sytuacji osób, które nie zawsze są specjalistami w zakresie rynku finansowego, tych skomplikowanych regulacji. W tym przypadku mamy też do czynienia z taką inicjatywą, która może wiele zmienić.

Zakłada się, że UKNF będzie miał określony czas na ocenę danego wniosku. Zajmie stanowisko w sprawie objętej wystąpieniem i oceni działalność z punktu widzenia regulacji. Brak reakcji KNF w określonym terminie będzie uznawany za potwierdzenie stanowiska podmiotu, czyli brak odpowiedzi będzie oznaczał, że w tym wniosku podmiot wnioskujący o interpretację ma rację w tym sensie, że może zastosować dane rozwiązanie prawne. Ono jest w jakimś sensie – można powiedzieć – w taki a nie inny sposób zinterpretowane i ta interpretacja jest słuszna. Istotnym elementem tej konstrukcji jest zapewnienie, że do momentu wydania stanowisk przez KNF nie stosuje ona sankcji w tym zakresie, czyli tutaj mamy do czynienia z bezpieczeństwem związanym właśnie z funkcjonowaniem na rynku finansowym.

Zdiagnozowano około 150 barier zgłoszonych przez rynek w ramach prac zespołu. Były to kwestie dotyczące długości postępowania licencyjnego przed komisją, niepewności prawnej i skomplikowanych procedur.

W tym aspekcie skorzystaliśmy z doświadczeń i wniosków w ramach implementacji dyrektywy PSD2 (Payment Services Directive), czyli implementacji odnoszących się do systemu płatniczego. Przypomnę, że już 23 stycznia, czyli kilka dni temu, została skierowana do Sejmu jako projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych. Ten dokument jest ważny również z punktu widzenia regulacji dotyczących innowacyjności w takim najważniejszym zakresie, najczęściej – można powiedzieć – doświadczanym w ramach innowacyjności rynków finansowych, czyli innowacyjności w zakresie płacenia przez Internet, płacenia z uzupełnieniami tych miejsc i tych usług, które oferowane są przez banki, usługami innych instytucji. To często zapewne państwo, mając możliwość opłacenia transakcji w kilka chwil w Internecie, to doświadczenie właśnie innowacyjności, szybkiego przelewu i różnego rodzaju instytucji... Widzimy tak naprawdę, że FinTech w tym zakresie bardzo dobrze się w Polsce sprawdził i to działa. Aby ten obszar uściślić, należy zaimplementować dyrektywę PSD2. Tą ustawą implementującą jest właśnie ustawa skierowana 23 stycznia do Sejmu.

W ramach tej dyrektywy MF zaproponowało wprowadzenie koncepcji małej instytucji płatniczej – takiej instytucji, która ma do 1,5 mln złotych obrotu, działa tylko w granicach Polski, czyli jest bez paszportu jednolitego i funkcjonuje w ramach uproszczonego mechanizmu regulacyjnego. Mała instytucja płatnicza będzie mogła świadczyć takie usługi jak prowadzenie rachunków czy wydawanie instrumentów płatniczych. Nie będzie objęta pełnym postępowaniem licencyjnym, takim jak w przypadku krajowych instytucji płatniczych. Będzie to postępowanie rejestrowe, które ma umożliwić przetestowanie tych usług w ograniczonej skali i sprawdzić, czy to działa. Jeśli rzeczywiście okaże się, że działa, to tak naprawdę instytucja przekroczy próg 1,5 mln euro i będzie wtedy podlegała pełnemu nadzorowi. Warto pamiętać, że dyrektywa PSD2 obejmuje też szereg innych działań i aspektów, ale to może przy innej okazji.

Ważne jest również to, że projekt tej nowelizacji tworzy podstawę do funkcjonowania nowych usługodawców na rynku usług płatniczych. Obok banków, instytucji płatniczych, operatorów pocztowych i innych pojawią się instytucje określane jako podmioty trzecie, które będą świadczyć nowe usługi – usługę inicjowania transakcji płatniczych oraz usługę dostępu do informacji o rachunku. W tym zakresie jest to na pewno pomocne.

Podsumowując, generalnie szereg działań, o których była mowa, wynika właśnie z tej efektywnej, owocnej współpracy w ramach zespołu roboczego przy UKNF. Jak jest okazja, to zachęcamy wszystkie podmioty do współpracy z UKNF. MF jest też aktywne. Ta współpraca na pewno pozwala na takim technicznym poziomie zgłaszać wszystkie bardzo konkretne już kwestie, które sukcesywnie – jak widać – wykorzystujemy do tego, żeby wdrażać je w życie, czy poprzez wprowadzenie do nowych projektów ustaw, czy poprzez zmianę postępowania albo funkcjonowania regulatora. Ta zmiana ustawy o nadzorze pozwoli KNF tak istotnie zmienić sposób postępowania, że uprawomocni – można powiedzieć – pewną rewolucję, która się dzieje w KNF. Jedną z takich inicjatyw przewodniczącego Chrzanowskiego są prace nad powołaniem nowego departamentu, co dotyczy właśnie innowacyjności w aspekcie FinTech. Tutaj jakby zainteresowanie i współpraca są pełne. Ta współpraca UKNF z MF ma właśnie pozwolić na ten efektywny, wydajny dialog z rynkiem, z nowymi inicjatywami, ze start-upami. Zachęcamy tak naprawdę do współpracy w tych ramach, ponieważ tym, co jest najistotniejsze, jest to, aby jakby rzeczywiście trafiać w te miejsca, które są istotną barierą, jeśli chodzi o rozwój rynku FinTech. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Może pan przewodniczący Paweł Arndt. Bardzo proszę.

Poseł Paweł Arndt (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Proszę państwa, dzisiaj mówimy o barierach i ograniczeniach utrudniających rozwój FinTech. Tymczasem sektor FinTech się rozwija. Ogólnie rzecz biorąc, ma się dobrze. Jeśli jakieś tam bariery występują, to – jak pan minister mówił – staramy się je pokonywać. Tak się rzeczywiście dzieje. Z materiału, który otrzymaliśmy, wynika, że mamy szansę stać się jednym z kluczowych centrów innowacji finansowych w Europie.

Czyli te wysokie technologie powstają, rozwijają się, innowacje również, ale chciałbym zwrócić uwagę na trochę inny jak gdyby aspekt tego, o czym mówimy. Niedawno w Polsce pojawiła się informacja, taka dosyć szeroko komentowana, że już   polskich emerytów ma konta bankowe. To było przekazywana jako informacja bardzo pozytywna. Nie jestem pewien, czy to jest taka bardzo pozytywna informacja. Jak spojrzymy na liczby bezwzględne, to widzimy, że w Polsce mamy 9 mln emerytów. Z tego wynikałoby, że około 3 mln polskich emerytów w ogóle nie mają konta bankowego. Dzisiaj mówimy o wysokich technologiach, o biometrii, o wielkich innowacjach. Czy nie powinniśmy też się zainteresować tymi ludźmi? Czy jest w ogóle jakiś program, jakiś pomysł? Nie wiem, czy akurat MF jest właściwym adresatem tego pytania, ale może w ogóle w rządzie istnieje jakiś pomysł, żeby się tymi ludźmi zająć. Nie wiem, może w resorcie polityki socjalnej w ramach polityki senioralnej. Myślę, że warto byłoby się też i tym problemem zająć,

bo podkreślę jeszcze raz, że mówimy o wysokich technologiach, tymczasem te podstawowe rzeczy gdzieś tam nam umykają.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Chciałbym też kilka pytań dołożyć.

Po pierwsze, czy te rozwiązania FinTech, które państwo obserwują na polskim rynku, to są pomysły zagraniczne, które są przenoszone na nasz rynek? Czy widzimy też jakieś polskie inicjatywy w tym obszarze? Jeśli widzimy te polskie inicjatywy, to czy jest szansa na ich skalowalność, czyli rozwój ich poza granicami Polski?

Czy są obszary zwiększonego ryzyka w zakresie FinTech, które państwo obserwują?

Jakie jest stanowisko MF, jeśli chodzi o kryptowaluty? Wiemy, że wiele osób jest zaangażowanych w kryptowaluty. Tutaj pytanie: Czy państwo raczej ostrzegają przed inwestycjami w kryptowaluty, czy nie?

Zagadnienie związane z kryptowalutami, ale jednak osobno – technologia blockchain. Czy państwo widzą zastosowanie technologii blockchain w rozwiązaniach ministerstwa? Jak w ogóle zapatrujecie się na blockchain jako technologię bezpieczniejszą? Może tak.

Pan poseł Bakun, bardzo proszę.

Poseł Wojciech Bakun (Kukiz15):

Faktycznie, może się przyłączę do pana przewodniczącego, jeżeli chodzi o kryptowaluty. Chciałem zapytać o informację, która pojawiła się tak całkiem niedawno, czyli to, że trwały prace nad polską kryptowalutą – kryptozłotówką. Z tego, co pamiętam, były one objęte patronatem MC. Po tej całej, jeśli można tak powiedzieć, fali negatywnych informacji na temat kryptowalut MC wycofało się z tego projektu. Chciałbym zapytać ogólnie, jakby rozszerzając troszeczkę pytanie pana przewodniczącego, jakie regulacje są przygotowywane, jeżeli chodzi o kryptowaluty.

Powiedzmy sobie, że na świecie różne kraje różnie podchodzą do tego typu rozwiązań, opartych oczywiście na technologii blockchain – od krajów, które pracują nad własnymi kryptowalutami, po kraje, które mają regulacje w tym zakresie. Są również kraje, które jakby całkowicie zakazują stosowania, używania i jakiegokolwiek handlu kryptowalutami. Chciałbym zapytać, jakie jest zapatrywanie się ministerstwa. Czy ogólnie będą państwo ostrzegać przed kryptowalutami? Czy myślicie jakoś o tym, żeby faktycznie wdrożyć te rozwiązania jako jakieś alternatywne środki płatności? Czy traktujecie to tylko i wyłącznie jako inwestycję wysokiego ryzyka? Myślę, że tyle, jeżeli chodzi o kryptowaluty.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Czy są jeszcze jakieś pytania?

Jeśli nie, to jeszcze do pana dyrektora z KNF mam pytanie. Na jakim etapie formowania tego departamentu, który dotyczy FinTech, jesteśmy? Jakie będą jego główne zadania?

Ale to po panu ministrze. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Leszek Skiba:

Bardzo dziękuję za pytania. To jest rzeczywiście sprawa ważna, aby dyskutować o tych sprawach.

Zacznę od kwestii związanej z rachunkami. W ustawie, która implementuje dyrektywę PAD (Payment Accounts Directive), zostało wprowadzone rozwiązanie. Ten projekt już opuścił parlament, wszedł w życie. Tam jest zapis o podstawowym rachunku bankowym. Czyli to jest ta sytuacja, w której mamy do czynienia z osobami, których nie stać na usługi bankowe. Mają one możliwość skorzystania właśnie z darmowego, podstawowego rachunku bankowego, który ma kilka podstawowych funkcji. Wydaje się, że tutaj ta inicjatywa jest potrzebna. Jak rozumiem, te osoby, które jakby pozostają poza sektorem bankowym – właśnie z punktu widzenia materialnego, z powodu kosztów – mają możliwość założenia tego podstawowego rachunku bankowego w wybranym przez siebie banku. To jest obowiązek nałożony na banki, wynikający z dyrektywy.

Zakładamy i wierzymy, że ta informacja... Zachęcamy właśnie instytucje do rozpowszechnienia tej wiedzy, że ta inicjatywa podstawowego rachunku bankowego spowoduje, że coraz większa grupa osób, która chce mieć rachunek bankowy, z tej okazji

skorzysta. Oprócz tego oczywiście wierzymy, że sam sektor po prostu będzie tak funkcjonował, aby jak najszersza grupa osób skorzystała z prawa czy z możliwości do tego, aby mieć rachunek bankowy, ale to, co jest ważne, żeby te bariery w przypadku osób o niskich dochodach... Warto pamiętać, że czasami są to też klienci pomocy społecznej, a nawet mamy osoby bezdomne. Chodzi o to, żeby te osoby też miały możliwość skorzystania właśnie z tej usługi podstawowego rachunku bankowego.

Jeśli chodzi o pytania pana przewodniczącego, to z tych analiz, które pojawiają się w MF – też we współpracy z UKNF i właśnie w ramach tego zespołu roboczego – wiemy, że inicjatywy FinTech to są w dużej mierze polskie inicjatywy. To są polscy przedsiębiorcy, którzy – jak wierzymy – tak naprawdę odnoszą sukcesy właśnie za sprawą swojej innowacyjności, bystrości, umiejętnościom i ciężkiej pracy. W związku z tym liczymy, że możliwość sukcesu na rynku polskim też pozwoli na to, żeby łatwiej było później przenieść tego typu wzorce. Polska jest relatywnie dużym rynkiem, w związku z tym to przejście już na poziom międzynarodowy będzie łatwiejsze. Liczymy na to.

Można powiedzieć, że to już jest strategia takiego wsparcia polskich przedsiębiorców, która wykracza poza zakres merytoryczny tak ściśle MF, bo to już jakby polityka całego rządu, jak też Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, ale w tym zakresie będziemy też monitorować sprawę, żeby zidentyfikować te wszystkie działania, które mogą wspierać właśnie polskie firmy, aby były obecne w UE.

Jeśli chodzi o to pytanie o ryzyka, to tak naprawdę instytucją, która dużo więcej może powiedzieć o ryzykach, jest KNF czy Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Te instytucje przyglądają się temu, jak wdrażane są ustawy, jak funkcjonuje rynek. Mamy świadomość, że w tym zakresie takimi najważniejszymi ryzykami są te, które wynikają właśnie z niepełnej informacji i z całej dyskusji dotyczącej bezpieczeństwa transakcji tak naprawdę, czyli tutaj regulator ma swoją rolę, przyglądając się określonym przypadkom, aby sprawdzić, kiedy mamy do czynienia z akceptowanym poziomem ryzyka, a kiedy mamy do czynienia z oszustwem. Jak na razie, ten rynek i te inicjatywy są na tyle małe, że nie ma jakichś informacji wskazujących na duży poziom jakichś ryzyk znajdujących się w obszarze FinTech, ale w takim sensie, w którym klienci korzystają właśnie z tych nowych technologii, aby upraszczać sobie życie, aby szybciej płacić przez Internet, aby lepiej funkcjonować w aspekcie swojego kontaktu z pieniędzmi, którymi zarządzają, korzystając z tego czy na styku z bankami, czy właśnie niezależnie od banków.

Czym innym jest ta cała dyskusja o charakterze – można powiedzieć – inwestycyjnym, bo jakiś czas temu mieliśmy do czynienia z informacją Narodowego Banku Polskiego i KNF, która dotyczyła właśnie inwestowania w kryptowaluty, ale tutaj warto o tych kryptowalutach powiedzieć jako... Z jednej strony rzeczywiście są innowacyjnością o charakterze FinTech, z drugiej strony pytanie jest takie: Czy mamy do czynienia tylko i wyłącznie z innowacyjnością, która uprości i pozwoli na to, żeby pewne usługi były wykonywane łatwiej, czy też mamy do czynienia... Tutaj jest już cała dyskusja ze strony ekspertów, ekonomistów, która dotyczy właściwego poziomu ceny samego bitcoina i tego, czy mamy do czynienia ze spekulacją, czy nie. W takim zakresie, w jakim mówimy o kryptowalutach i o technologii blockchain jako pewnej kolejnej technologii upraszczającej życie, ułatwiającej funkcjonowanie instytucji prywatnych i publicznych, to tu widzimy zalety tego typu technologii, tak? Niezależnie od tego, jaki jest poziom ceny bitcoina i czy ona nie jest za duża albo za mała, bo warto pamiętać...

Odpowiadając na pytanie dotyczące zastosowania, to warto pamiętać, że sam Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych zastanawia się nad systemem eVoting, czyli bazującym właśnie na technologii blockchain. W Polsce jest tego rodzaju miejsce na nowe rozwiązania, na to, żeby ta technologia była stosowana. KDPW właśnie jest tym miejscem, w którym najprawdopodobniej w największym stopniu i najszybciej zostanie wdrożony blockchain.

Wiemy jednak właśnie z tych informacji NBP i KNF, że czym innym jest to, w jaki sposób Polacy korzystają ze swoich pieniędzy, czy inwestują w różne dobra i usługi, jak wpływa to zachowanie na cenę tych dóbr i usług, tak? To, że czasami mamy do czynienia z... Tutaj ta opinia KNF i NBP jest taka, że wysoka cena bitcoina może świadczyć o spekulacyjnym charakterze kryptowalut. Mamy pełną świadomość, że może to stanowić

ryzyko, tak jak każde inne zachowanie, kiedy różni ludzie nadmiernie inwestują w towar, usługę czy produkt, jakkolwiek to nazwać, którego cena wywindowana jest w górę i później może doprowadzić do utraty pieniędzy. Wierzymy, że tak naprawdę to są instytucje, które rzetelnie podeszły do sprawy, dlatego rzeczywiście tak jest. Nie ma innych poza analizą... Tutaj pan premier parę dni temu zwrócił uwagę na konieczność monitorowania tej kwestii z punktu widzenia bezpieczeństwa obywateli, ale tutaj tą wiodącą instytucją jest UOKiK. Jeśli chodzi o tego rodzaju sytuacje, w których właśnie nadmierny wzrost cen może doprowadzić do tego, że konsumenci stracą pieniądze, to ta sytuacja jest monitorowana. Warto pamiętać, że takie ryzyka istnieją. Te najważniejsze informacje zostały zawarte właśnie w informacji, w zastrzeżeniach NBP i KNF.

W gruncie rzeczy to, co robimy, to jest przyglądanie się tym wszystkim kwestiom związanym z FinTech. Nie ma żadnych inicjatyw w odniesieniu do kryptowalut, ponieważ problem nie ma charakteru – można powiedzieć – regulacyjnego tak stricte, tylko ma charakter standardowy, dotyczący bezpieczeństwa związanego właśnie z wyceną i takim trzeźwym informowaniem obywateli o ryzykach związanych z inwestowaniem, które się zdarzają zawsze. Wiąże się to też z pełnym zagwarantowaniem bezpieczeństwa i funkcjonowania tych instytucji, które oferują kryptowaluty, aby one – można powiedzieć – zachowywały się w pełni zgodnie z zasadami, z regulacjami, które już istnieją. To jest zadanie UOKiK, KNF i innych instytucji publicznych, aby nie było tutaj złamania prawa. Mamy tego świadomość, że to, co jest ważne, żeby rzeczywiście bezpieczeństwo finansowe obywateli, bezpieczeństwo w odniesieniu do tego, aby nie być oszukanym przez kogoś, kto nie uzasadnia pełnej informacji... To jest taki aspekt, który jest istotny z punktu widzenia instytucji publicznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Jakiś komentarz do tej kryptozłotówki czy nie?

Podsekretarz stanu w MF Leszek Skiba:

Jeżeli o to chodzi, mamy informację taką, że MC wycofało ten patronat. Nie ma takiej inicjatywy, która jest wspierana przez instytucje publiczne.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Dziękuję bardzo. KNF.

Dyrektor Departamentu Inspekcji Bankowych, Instytucji Płatniczych i Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego Tomasz Piwowarski:

Tomasz Piwowarski, UKNF.

Dziękuję, panie przewodniczący. Odnosząc się do kwestii tej komórki, to chciałem powiedzieć, że komórka do spraw rozwoju innowacji finansowych już funkcjonuje w urzędzie, tylko teraz z wyniku decyzji przewodniczącego i dzięki temu, że premier podpisał zmieniony statut, podniesiona jest jej ranga. To będzie teraz departament.

Jeżeli chodzi o zadania tej komórki, to przede wszystkim ma być to takie centrum kompetencji i wiedzy w zakresie nowoczesnych technologii, bo – jak wiadomo – te technologie mogą być zastosowane w różnych sektorach rynku, czy to na rynku bankowym, czy rynku płatności, ubezpieczeniowym, kapitałowym. Chodzi o to, żeby był taki jeden departament, który będzie koordynował te działania po stronie urzędu. Ten departament będzie miał też ważną rolę, ponieważ w urzędzie w styczniu... To też jest pokłosie prac zespołu do spraw rozwoju innowacji finansowych i raportu.

Powołaliśmy taki program Innovation Hub, który ma na celu wsparcie przedsiębiorców w zakresie identyfikacji i interpretacji przepisów prawa dotyczących nowoczesnych rozwiązań na rynku finansowym. Jest to taka inicjatywa informacyjno-edukacyjna. Krótko mówiąc, te podmioty, które spełniają trzy kryteria, czyli po pierwsze proponują coś innowacyjnego, co nie funkcjonuje na rynku, po drugie – po krótkiej, pobieżnej analizie wskazują, że są poważne wątpliwości co do interpretacji przepisów, czy jest to działalność licencjonowana, czy nie, a jeżeli licencjonowana, to jakie przepisy się do niej stosują... Tutaj też nasza rola, żeby im podpowiedzieć i współpracować, jak wspomóc ich w identyfikacji tych przepisów. Jeżeli wskażą, oczywiście, że nie ma innej realnej

potrzeby wsparcia dla nich, to tutaj jesteśmy otwarci. Mogę powiedzieć, że w ramach tego programu zgłosiło się już pięć podmiotów, a to dosłownie wystartowało na początku stycznia, więc zainteresowanie już jest. Myślę, że to zainteresowanie będzie rosło. Będziemy się po prostu spotykać z tymi podmiotami w sposób nie taki nawet nadzwyczajnie sformalizowany i rozmawiać na temat tych innowacyjnych rozwiązań, które rozważają wprowadzić na rynek.

Ważną rolą tego departamentu będzie też monitorowanie tego, co się dzieje na rynku, nie tylko w kraju, ale i za granicą, jak również tego, co się dzieje w zakresie regulacji na poziomie europejskim i rozwiązań stosowanych przez poszczególne inne nadzory. Muszą państwo mieć świadomość, że w tej chwili kilka centrów – kilka stolic europejskich i tylko nieeuropejskich – aspiruje do tego, żeby stać się takim centrum innowacji. To nie jesteśmy tylko my. Wiadomo – Brytyjczycy, ale i Szwajcarzy, i Niemcy. Z innych krajów to wiadomo – Singapur, Hongkong. Nie jesteśmy więc jedyną jurysdykcją. W związku z tym warto też podpatrywać, co robią inni w tym zakresie.

Rolą tej komórki będzie też współpraca z innymi organami nadzoru. Nie wiem, być może część z państwa słyszała, że UKNF podpisał Memorandum of Understanding – takie porozumienie dotyczące współpracy w zakresie innowacji finansowych z Singapurem, z nadzorem singapurskim, który uchodzi za jeden z najbardziej otwartych na innowacje finansowe. Te memoranda nakładają jednak na nas też pewne zadania. Musimy się wywiązywać i współpracować z tymi organami nadzoru. W związku z tym są też tego typu zadania.

Z naszej perspektywy ważne też będzie, żebyśmy – że tak powiem – poza tym formalnym wymiarem powołania departamentu mogli jeszcze wypełnić go fachowcami. Oczywiście część osób w urzędzie zna te rozwiązania i rynek, ale nie ukrywamy, że przypływ świeżej krwi z rynku – ludzi, którzy naprawdę w wymiarze praktycznym pracowali nad rozwiązaniami – byłby tutaj krytyczny i bardzo pożądany, żeby to uzupełnić nie tylko wiedzą regulacyjną i prawną, ale też ekspercką i praktyczną. Tutaj na pewno zresztą wiadomo, że złożyliśmy wniosek o dodatkowe zasoby i dodatkowe etaty.

To tak pokrótce, jeżeli chodzi o funkcjonowanie tego departamentu.

Przewodniczący poseł Paweł Pudłowski (N):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Jest z nami również pan Paweł Marecki, który jest radcą prezesa UOKiK. Czy chciałby pan zabrać głos? Jeśli nie, to dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś pytania bądź komentarze? Nie ma. Bardzo uprzejmie państwu dziękuję. Zamykam dyskusję.

Stwierdzam, że porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Protokół posiedzenia z załączonym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.